

УДК 37.01+130.2

д.філос.н., проф. **Корсак К.В.**
(ПВНЗ "Київський медичний університет УАНМ")

«УКРАЇНЬКА ІДЕЯ – XXI» – ДУХОВНИЙ, ПОЛІТИЧНИЙ І ОБОРОННИЙ ЗАСІБ ДЛЯ ВІТЧИЗНИ

Запропоновано авторський варіант "Української ідеї - XXI", що поєднує новітні наукові досягнення з кращим культурним спадком пращурів і скеровується в майбутнє, а не в минуле. З досягнень генетиків та інших науковців випливає, що сучасні українці є прямими нащадками тих, хто створив пшеницю та металургію бронзи, винайшов колесо і млин, одомашнив коня. Запропоновано будувати футурологічну складову української ідеї на наукових відкриттях останніх років і близького майбутнього.

Ключові слова: українська ідея, генетика, історія, „перша хвиля”, походження українців, праукраїнські культури, походження росіян, нооекономіка-XXI

Актуальність і постановка проблеми. Головна сучасна потреба для більшості громадян України - індивідуальне і державне самоусвідомлення через сприйняття та використання справжньої української національної ідеї. Її відсутність входила у групу причин того, що практично одностайна підтримка повної незалежності молодій державі на референдумі грудня 1991 року не змогла автоматично трансформуватися в спільне уявлення про те, як мають діяти громадяни і керівні структури для досягнення економічного і соціального успіху. У середині соціуму всі роки відновленої незалежності змагалися між

собою ностальгія за радянською „стабільністю”, сподівання на успішність застосування в нових умовах політичних та організаційних засад ОУН-УПА, а також зарубіжні пропозиції якомога повніше копіювати ліберально-капіталістичні взірці з простим гаслом „вільний ринок” й кілька інших менш впливових течій.

На практиці ж, як при всіх інших революційних рухах народу, у нас повноту влади захопили олігархічно-мафіозні структури, а не „інтелект нації”. Перші перемоги над ними аж ніяк не вирішили усіх наявних проблем, додавши до них нові. Серед них на чільне місце вийшло намагання керівників Росії будь-що досягти повного включення українців у „російський світ”.

Автор переконаний, що у даний момент завдяки поєднанню багатьох подій і явищ різної природи й сили впливу склалися унікально сприятливі умови для створення та використання цілковито нового варіанту національного самоусвідомлення у поєднанні з не менш чітким уявленням про те, як слід розвивати життєзабезпечення для досягнення високого добробуту.

Мета статті: надати читачам авторський варіант „Української ідеї – XXI” як ефективного засобу формування нації та основи об’єктивної оцінки минулого й правильного стратегічного планування майбутнього. Для виконання цього завдання спиратимемося не так на аналіз праць попередників з намаганням істотного удосконалення їх пропозицій, як на надзвичайно важливі новітні наукові відкриття й досягнення.

Виклад дослідження. Прикро, але в українських ЗМІ і працях науковців домінує твердження про відсутність вдалого й загальноприйнятого формулювання поняття «українська ідея» (чи його еквіваленту - «українська національна ідея»).

А от росіяни вже давно визначилися з цим остаточно і безапеляційно. Прочитуємо у власному перекладі російську енциклопедію «Традиція» та збережемо підкресленнями «лінки» для акцентування ідей-фікс:

"Українська ідея" – це сукупність догматів і принципів, на основі яких здійснюється (але ще не є завершеною) побудова "української нації". "Українська ідея" виражає сепаратизм, заснований на патологічній ненависті до російського народу, до Росії й всякого прояву російського духу.

Основні догмати "української ідеї":

1. Українці є. І українці є народ.
2. Українці не є росіяни. А росіяни – вороги українців.
3. **Україна** не є Росія, Україна не є Русь. Росія завойовувала й гнітила Україну.
4. Україна має бути самостійною й незалежною.
5. В Україні – **багатотисячолітня й велика історія**. Українці – великий і древній народ.
6. В українців є своя, споконвічна, **українська мова**. А **російська мова** їм чужа. Всі українці мають розмовляти українською мовою.

Отже, "українська ідея" — це ідеологічна бомба, що відриває від російського народу частину й перетворює її на ворога Російського народу.

І хоч ґрунтується "українська ідея" на **брехні, ненависті та невігластві**, та за тотальної державної підтримки впродовж достатнього часу може мати катастрофічний успіх" [1].

Коментувати цей російський "маніфест" навіть не варто – текст сам по собі промовистий і провокативний. Його створили люди, які не знають досягнень сучасної археології й навіть не чули про етологію та нейромолекулярну біологію. У темі "походження народів" вони залишаються невігласами, тому керуються міфами і помилковими гіпотезами.

У ширшій статті доцільно було б розглянути також наші енциклопедії та кілька праць науковців, але тут обмежимося лише доробком Українського громадського об’єднання, створеного у 2004 р. за ініціативою нашого бізнесмена "з экс-військових" Ю. В. Бойка й підхопленого не лише його колегами, а й широкою громадськістю. Особливо цінною вважаємо вступну частину документу під назвою "Українська національна ідея", яку варто

навести без скорочень:

"Українська національна ідея — сполучення трьох слів, що є мало кому з українців зрозумілим. Якщо ми запитавмо у пересічного громадянина України: "Що є українська національна ідея?", то у ліпшому випадку почуємо відповідь: "Незалежна, самодостатня держава", у гіршому: "Національної ідеї немає".

Історики досліджують сутність цього поняття у різні історичні періоди, посилаючись на ідеологів, політологи дискутують з цього приводу, а політтехнологи українською національною ідеєю "торгують". Проте ніхто не може чітко окреслити природу цього дивного сполучення трьох слів. Хтось мені може заперечити, звинувативши у невігластві. Але всі погодяться з тим, що якби у українців була національна ідея, то за багато років відновленої незалежності Україна не стояла б на черзі потрапити до країн третього світу.

Врешті-решт, що ж таке національна ідея та чому в українців її немає?»

Продовжимо виклад тексту цього документу:

«Національна ідея – це духовна концепція національної свідомості, розуміння народом сенсу свого існування, це концентроване вираження стратегічної мети, головних пріоритетів нації на осяжне майбутнє. Без такої ідеї рух держави стає багатоцільовим, більш того – безцільним –не зрозуміло куди і для чого рухатися.

Відомо, що в Україні наявною є низка гострих питань, що стосуються як історичних подій, так і сьогодення, щодо яких існує різка поляризація думок. Поляризація громадської думки відбувається за такими вісями:

- 1. Ставлення до доцільності введення інших державних або офіційних мов.*
- 2. Ставлення до доцільності прискорення вступу до НАТО.*
- 3. Ставлення до прискореної економічної та політичної інтеграції у західному та східному напрямках.*
- 4. Оцінка Жовтневої революції та радянського періоду в історії України.*
- 5. Оцінка дій ОУН-УПА та доцільність надання воїнам ОУН-УПА статусу учасники бойових дій.*
- 6. Ставлення до доцільності прискорення процесу формування єдиної помісної православної церкви.*
- 7. Ставлення до помаранчевої революції.*

Це, звісно, не весь перелік спірних питань. Їх значно більше. Чому ж так? В чому ж причина відсутності української національної ідеї?" [2].

На жаль, друга частина опису руху до появи "успішної України" не лише значно коротша, а й переповнена деклараціями і пропозиціями нереальних кроків, що звільняє нас від потреби її детального аналізу. Саме цією неконструктивністю можна пояснити той факт, що діяльність колишнього Українського громадського об'єднання після кількох років виразного піднесення швидко занепала й не проіснувала до появи нового Майдану.

На наш погляд, існує одразу багато об'єктивних і суб'єктивних причин песимістичного твердження наших попередників про «відсутність української національної ідеї». Для їх виправдання наголосимо на тому, що нові й несподівані наукові підстави для створення «Української ідеї ХХІ» з'явилися лише з настанням нового тисячоліття упродовж останніх кількох років.

Найважливіші з них - завершення загальновідомого проекту "Геном-2000" з дешифрування всього генетичного матеріалу сучасних *Homo sapiens* і поява нового покоління комп'ютеризованих аналізаторів.

На цій основі стали швидко накопичуватися точні дані щодо витоків походження європейських народів-землеробів та процесу їхнього розселення з території першої появи у Верхній Месопотамії. Уряди багатьох країн дозволили аналізувати мільйони викопаних залишків з усіх музеїв та сховищ розвинених держав світу. Робочим знаряддям для цих фахівців стали фантастично чутливі й точні комп'ютеризовані вимірювальні прилади, спроможні багато що сказати про час життя і смерті людей, від яких залишилися фрагменти

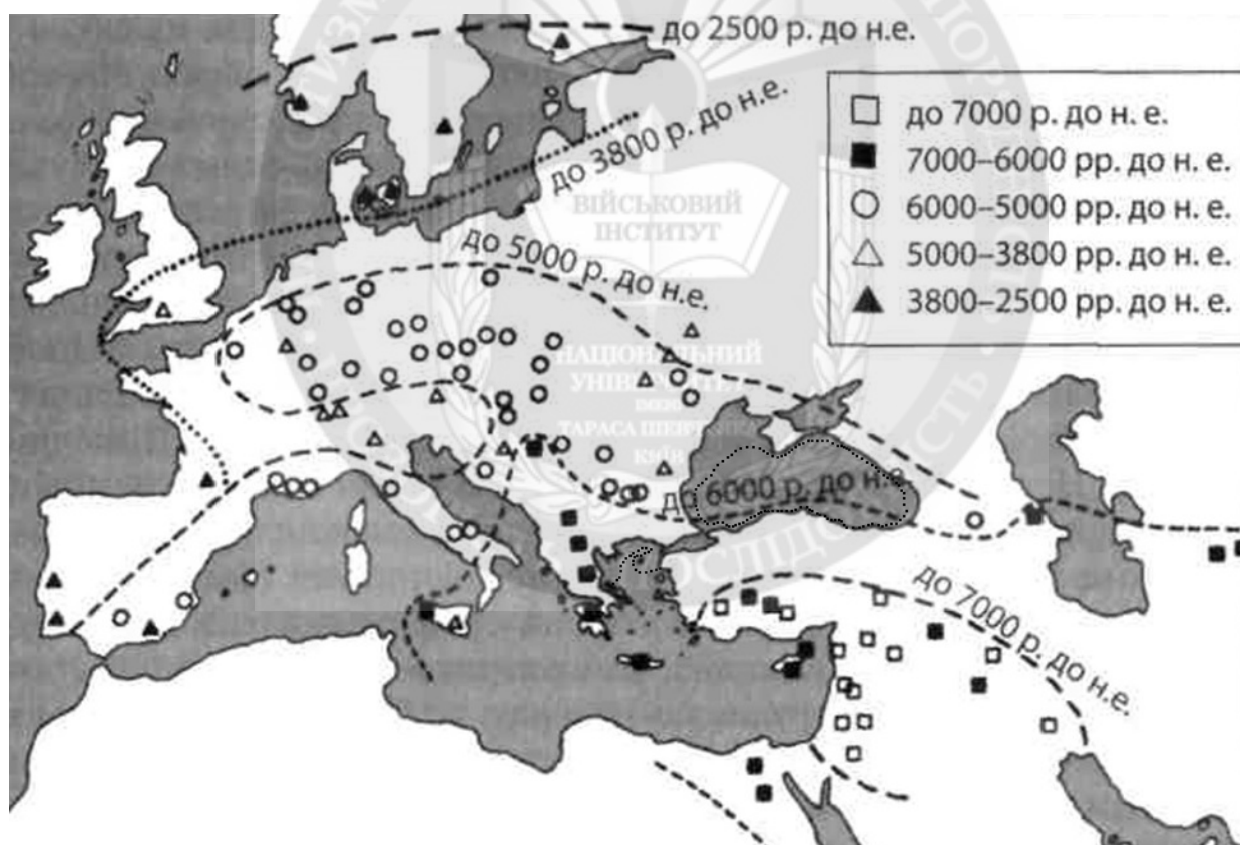
кісток, про точний момент появи зерна, що зараз має вигляд дрібненьких зчорнілих шматочків, а також будь-яких інших артефактів далекого минулого - решток прикрас, інструментів чи речей буденного вжитку.

Надійно доведено, що на Близькому Сході спільні пращури всіх європейських народів-землеробів приблизно 11-12 тисяч років тому перейшли від збиральництва й спорадичного полювання на доступну рухому здобич до цілком нового способу життєзабезпечення — рільництва і скотарства.

Рільники отримали можливість різко підвищити народжуваність, адже стабільність існування ліквідувала необхідність матерям нести на собі дітей і відмовлятися від народження наступних на період щонайменше 4-6 років. Діти стали великою цінністю, адже статак родини розпочав залежати від кількості й сили робочих рук – витривалості чоловічої частини.

Підвищення кількості населення та обмеженість легкодоступних ґрунтів змусили наших пращурів розпочати довготривалий марш на Захід і Північ: молоді родини за допомогою старших займали сусідні орні землі й засновували нові поселення.

З багатьох наявних результатів згаданих вище міжнародних досліджень цього землеробського розселення обмежимося не кольоровою картою генетичної спорідненості десятків сучасних народів зі статті "Прогресори землеробства" [3, с.14], а не менш інформативною і важливою схемою розповсюдження рільництва в Європу з теренів Родючого півмісяця [4, с.177]:

Поширення культурних рослин із Родючого півмісяця

Ми удосконалили цю схему пунктирною лінією у Чорному та Егейському морях, що відтворює берегову лінію у час початку розселення винахідників рільництва на європейські терени. Проток тоді не було, а тому праукраїнські переселенці охопили прісне і мале Чорне море з обох боків і поселилися там, де у даний момент плавають риби, медузи та інші морські види. Конкуренція зі степовим аборигенним населенням не становила проблеми, бо воно було надто розрідженим і не цікавилось орними землями.

Утворення дуже вузької протоки у Босфорі спричинило поступове заповнення великих територій солоною водою, а тому наші пращури не зазнали людських втрат під час свого відступу на північ - рівень моря підвищувався повільно й не мав катастрофічного характеру. Під час облаштування на новому місці відбувся перший контакт з аріями, які полювали на великих і малих тварин, харчуючись ресурсами листопадних лісів. Арії та землероби не мали підстав для ворожнечі, навпаки, існувало багато причин для швидкого поєднання в єдиний народ, який ми назвемо "україноаріями" чи "протоукраїнцями".

Культурні артефакти початкової стадії Трипільської культури є незаперечним доказом того, наскільки щасливим було це поєднання - ніде і ніколи жінок не зображували так гарно, як закохані арії. На наше переконання, фізична досконалість, відвага і мисливські навички дали змогу аріям "встановити світовий рекорд" - тільки вони спромоглися з першої ж спроби одомашнити коней і одразу ж підвищити рівень якості і безпеки існування протоукраїнців (Д. Даймонд відзначає, що ніхто з інших племен і народів не зміг одомашнити коня, хоч спроб були десятки. Однак у нього немає пояснення цього успіху [4]). Не будемо повторювати очевидне - серед тварин коні мають велику силу й найвищий відсоток м'язів. Це найкраща природна машина (варіант "фerrарі"), що харчується сама, не покидає людину і працює на неї, бо навзаєм отримує ефективний нічний захист від зграй вовків.

Наявність слухняних і потужних коней сприяла тому, що україноарії стали авторами ще одного відкриття - винайдення колеса і воза. На наш погляд, інтелектуальний спалах стався у голові нашого пращура, коли він став свідком кочення під дією степового вітру рослин, що входять у групу з назвою "перекотиполе". Маючи коней і міркуючи над їх кращим використанням, наш пращур легко уявив собі віз з двома чи чотирма ажурними - як перекотиполе - колесами. З самого моменту появи цей винахід виявився доволі досконалим.

Для мешканців рівнинної місцевості кінний транспорт і легкі вози стали комплексним засобом підвищення якості життя, торгівлі, близьких і віддалених міграцій. Під час цієї торгівлі задля полегшення спілкування з іншими племенами і народами україноарії винайшли унікальну за потенціалом запозичення і поширення мову - протоіндоєвропейську, що стала витоків десятків сучасних мов для кількох мільярдів мешканців Землі [5, глава 15].

Поширення одомашнених коней поза зону їх появи порушило рівновагу сил між народами і надало великі переваги степовикам. Це ми вважаємо головною причиною дуже швидких і несподіваних нападів кочовиків на землеробів, значних переселень на далекі відстані та змін генетичного складу населення Європи.

Тема цієї статті примушує нас скоротити лише до кількох фраз дії праукраїнців в умовах загроз кінних хмар степовиків: 1) наші пращури вимушено змістилися на північ у зону лісів і заселили увесь майбутній шлях "із варяг у греки"; 2) утвердилися у Прикарпатті й успішно згуртувалися для відсічі навалом ворогів, зокрема й татаро-монгольським набігам; 3) спробували спорудити "Змійові вали", але ті зрештою виявилися не надто ефективними; 4) ймовірно, використовували таємні печери на одну родину, де могли перечекати хоча б тиждень (за цей час коні нападників устигали винищити всю траву, що примушувало ворогів швидко рухатися в інше місце, полишивши праукраїнців у спокої). Автор переконаний, що сучасними геофізичними інструментами можна виявити тисячі решток подібних печер у верхній частині схилів степових балок...

На жаль, межі цієї статті не дають змоги здійснити досконалий аналіз того, як наші пращури-рільники не зникли в умовах кінних навал та ймовірного панування над ними тих, кого назвемо "вершниками" (скіфів, сарматів тощо).

Важливішим є аналіз авторської гіпотези 1972 р. щодо появи росіян. Її довелося сформулювати і висловити студентам-старшокурсникам у відповідь на закид щодо доцільності викладу спецкурсу з теоретичної фізики не українською, а російською мовою, оскільки вона "розвиненіша". Це стало приводом для серйозного півгодинного аналізу, що складався з двох частин.

У першій всі дійшли згоди щодо надмірної багатозначності іменників у російській мові, зокрема, студенти визнали, що тему "кохання" неможливо адекватно відтворити на "могучем

язьке".

У другій студенти визнали логічним таке припущення: до зубів озброєні загони чернігівського й новгород-сіверського князів, які програли суперництво за Київ та володіння шляхом "із варяг у греки", рятуючи життя, обрали шлях блискавичної втечі на північний схід, де на Валдайській височині винищили місцевих чоловіків і за вимушеною участю жінок стали множити чисельність майбутніх "великоросів". Це пояснює історичні корені найвідомішої російської формули стосунків чоловіка і жінки: "Бьет – значит любит".

Наукове підтвердження цієї авторської гіпотези походження росіян через 30 років здійснила Російська академія наук. Виявилося, що приблизно половина генів великоросів має слов'янське, 40 % – угро-фінське походження, а подальший внесок зробили татари (але не монголи!) й частина розвинених народів Європи.

Слід зауважити, що ці генетичні дані так і не були поширені й не згадуються у сучасних російських джерелах. Нині там запопадливо доводять, що росіяни мають за батьків вікінгів зі Швеції, які принесли до нас слово "русь", спорудили Стару Ладогу й пізніше (!) збудували Київ... Є також чимало видань, де автори доводять, що росіяни започатковані зусиллями вікінгів-найманців з Новгорода і Пскова, які з нудьги "прогулювалися валдайськими та іншими теренами.

На наш погляд, середня і вища школа України у наш час мають, нарешті, можливість надавати молоді обгрунтовані новітніми досягненнями наук факти й пояснення походження і тисячолітнього високоцивілізаційного розвитку українців-землеробів.

Та повернення українцям знань про свою правдиву історію є лише частиною тієї продуктивної ідеї, що потрібна нам у XXI ст. **Для безпеки й високої якості життя ми маємо побудувати національну економіку на цілком нових виробничих засадах, зберігаючи з минулого тільки те, що може виявитися придатним наступними роками.**

Успадкована нами мережа шахт, кар'єрів, заводів і фабрик разом із радгоспами, транспортом, освітою і наукою була нашвидкуруч заснована ще за часів перших "сталінських п'ятирічок" як знаряддя забезпечення світової пролетарської революції й поширення комунізму на всю планету. Ця структура відзначалася багатьма хибами й змогла проіснувати кілька десятків років завдяки штучному зниженню рівня життя населення і скеруванню дуже великого відсотка ВВП на розвиток і забезпечення військових потреб. Технології були низькими, оновлювалися повільно, тому СРСР усе більше відставав від розвинених країн Заходу. Успадкована Україною промисловість рекордно енерговитратна. Ще й нині на одиницю ВВП українці витрачають мало не удесятеро більше електроенергії й тепла, ніж французи чи японці.

З цього випливає невтішний висновок — Україна не має ані часу, ані ресурсів, ані спроможності "розштовхати" інших учасників відкритого світового ринку й випередити їх у добробуті на основі традиційних виробництв. Ми не можемо діяти так, як учинили (по черзі) у другій половині XX ст. Німеччина, Фінляндія, Японія, Південна Корея, Сінгапур, Малайзія, Бразилія, зрештою, Китай після 1980-го року. Нам потрібний інший шлях.

Засоби для цього "українського шляху" забезпечили наукові відкриття останніх місяців. Так вже сталося, що вони надійшли саме під час нашої найвищої потреби у зміні енергетики, виробництва, всієї економіки і суспільства.

У центрі цих відкриттів – перовськітні (формула CaTiO_3) павутинної товщини *сонячні фотоелементи*, що у сотні разів дешевші від товстих і незручних кремнієвих, перші тонкі *плівкові акумулятори і наноконденсатори* з високою концентрацією енергії та перспективи швидкого *вдосконалення реплікаторів* (більш відомі як "3D-принтери") з весни 2014 р.

Усі ці вироби не виходять за межі 5-го технологічного укладу, а тому їх без надмірних труднощів цілком спроможна виготовляти сучасна промисловість України. Якщо рухатися саме цим шляхом, **то за кілька років ми назавжди зможемо відмовитися від нафти, газу й вугілля та перейти на вдосконалений електротранспорт, поступово ліквідувати не лише ТЕС, але й сумнівні за безпекою для населення АЕС.**

У такому разі зміни, звісно, будуть грандіозні, адже цілковито зникне наявна

екологічно шкідлива енергетика й надійде майже безкоштовна "сонячна". Зникне не тільки Російська Федерація, а й чимало інших нерозумно великих держав. Невдовзі кожна родина з легкістю побудує собі помешкання бажаного розміру та конструкції шляхом поєднання перовськітних фотоплівки і принтерів з лазерами, що перетворять глину чи пісок на пористі, міцні, теплозберігаючі та екологічно чисті будівельні елементи (їх легко використати повторно: подрібнити й виготовити більш вдалий фрагмент чудо-хатинки з кількома поверхами і необмеженою кількістю декоративних елементів).

Тож обмежимося цим коротким начерком економічно-будівельної частини Української ідеї для ХХІ ст., лише зауваживши, що науково-технологічний прогрес на цьому й надалі не припиниться, а тому виникнуть й інші несподівані перспективи (вкажемо головні "прожекторні" терміни з більш віддаленого майбутнього: спінтроніка, "гаряча" надпровідність, квантові машини та ін.)...

ЛІТЕРАТУРА:

1. http://traditio-ru.org/wiki/Украинская_идея
2. <http://uspishnaukraina.com.ua/about/82.html>
3. Резник Н.Л. Прогрессоры земледелия // Химия и жизнь. – 2011. - №3. – С. 12-15
4. Даймонд Дж. Зброя, мікроби і харч: Витоки нерівностей між народами / Дж. Даймонд ; пер. з англ. та наук. ред. Т. Цимбал. - К. : Ніка-Центр, 2009. - 488 с, [32] с.
5. Даймонд Дж. Третий шимпанзе. Перев. с англ. Д.А. Бабейкиной. - М. АСТ; 2013. - 242 с.

Без рецензії.

д.филос.н., проф. Корсак К.В.

УКРАИНСКАЯ ИДЕЯ - ХХІ» - ДУХОВНОЕ, ПОЛИТИЧЕСКОЕ И ОБОРОННОЕ СРЕДСТВО ДЛЯ ОТЕЧЕСТВА

Предложен авторский вариант "Украинской идеи - ХХІ", объединяющий новейшие научные достижения с лучшим культурным наследием предков и направленный в будущее, а не в прошлое. Из достижений генетиков и других ученых следует, что современные украинцы являются прямыми потомками тех, кто создал пшеницу и металлургию бронзы, изобрел колесо и мельницу, одомашнил коня. Предложено строить футурологическую составляющую украинской идеи на научных открытиях последних лет и ближайшего будущего.

Ключевые слова: украинская идея, генетика, история, "первая волна", происхождение украинцев, праяукраинские культуры, происхождение русских, нооэкономика-ХХІ.

Prof. Korsak K.V.

"UKRAINIAN IDEA - ХХІ" - SPIRITUAL, POLITICAL AND DEFENSIVE MEANS TO MOTHERLAND

In the article the author's variant of the Ukrainian idea is suggested which connects the newest scientific achievements with the best cultural inheritance of ancestors and directs to the future, instead of the past. Achievements of genetics and other scientists testify that Ukrainians are lineal descendants of those who cultivated wheat, discovered metallurgy of bronze, invented wheel and mill and tamed the horse. It is offered to build a futurological part of the Ukrainian idea on discoveries of last years and the close future.

Keywords: the Ukrainian idea, genetics, history, „the first wave”, an origin of Ukrainians, the pre-Ukrainian cultures, an origin of Russians, nooeconomy-ХХІ.